

Janusz Odrowąż-Pieniążek

"Czterdzieści i cztery", Zdzisław Kępiński, "Miesięcznik Literacki", R. 5 (1970), nr 12 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/40, 156

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) KĘPINSKI Zdzisław: "Czterdzieści i cztery". "Miesięcznik Literacki" R. V: 1970 nr 12 s. 58-73.

Autor zajmuje się analizą kabalistycznej i magicznej wiedzy, którą poznał Mickiewicz w Petersburgu w okresie przyjaźni z J. Oleszkiewiczem. Bliższe poznanie elementów mistyki alchemicznej i "maszynki hermetycznej", tzw. magicznego kwadratu słońca, figury, którą posługiwała się mistyka i magia liczbowa, wykazuje, że "czterdzieści cztery" znaczyło u Mickiewicza imię człowieka - ludzkości stwarzającej się na nowo, aby sama stworzyła swój świat. Imię to oznacza Człowieka Odrodzonego, Nowego Człowieka, a otrzymuje je Naród Polski, Lud, Ludzkość. Symbol "czterdzieści i cztery" wyraża zasadnicze idee historyczno-filozoficzne Mickiewicza zaszyfrowane w "sekrete liczb".

J.O.P.

BP/40

(II) KOWALCZYKOWA Alina: Piotr Wysocki, bohater romantyczny. "Miesięcznik Literacki" 1970 nr 10 s. 53-61.

Bohater historyczny - a funkcjonujący w powszechnej świadomości związany z jego imieniem stereotyp; bohater historyczny - a bohater literatury okresu, to powiązania, jakie na przykładzie sylwetki Piotra Wysockiego sygnalizuje autorka szkicu. Ukazuje paralelizm czasowy kształtowania się wzorca bohatera romantycznego w literaturze i w historii; mówi o tym, jak praktyczna realizacja ideałów moralnych Oświecenia w sytuacji porobiorowej prowadziła do uformowania się postawy romantycznej. Racjonalnie myślący Wysocki staje się bohaterem romantycznym przez taką właśnie wymowę swych czynów, niejako wbrew sobie. W twórcy najwspanialszego romantycznego czynu - Nocy listopadowej - legenda odkryła od razu wzór romantycznego bohatera; wydarzenia historyczne - przebieg powstania, więzienie - przetworzyły na wzór romantyczny jego świadomość.

A.K.

BP/40